

μαρτυρίας περί τῆς θέσεως τῆς Μελίτης, ταύτην παρέχει ὁ ἀξιόπιστος Σχολιαστὴς τοῦ Ἀριστοφάνους σημειῶν αὐτολεξεί ὅτι «τὸ ὄπισθεν τῆς Μακρᾶς Στοᾶς μέρος Μελίτη ἐκαλεῖτο» (ὄρν. 998).

Ἰποβάλλων εἰς τὴν κρίσιν τῶν ἀρχαιολογούντων τὴν ἀσθενῆ μου γνώμην, χαρὰν ἀληθῆ θὰ αἰσθανθῶ, ἐὰν διὰ τοῦ κύρους τῶν σοφωτέρων συντελέσω εἰς τὸ νὰ ἐπανέλθῃ μὲν εἰς τὴν θέσιν αὐτῆς ἡ Βατή, ἀναλάβωσι δὲ τὸ ἀρμόζον κῦτος ὄνομα τὰ εὐκνή και σκιερὰ Παρὰδεΐσια.

Ἐν Κηφισῷ τῇ 26 Ἰουλίου 1887.

Θ. Νικολαΐδης Φιλαδελφεύς.

ΑΙΤΗΣΙΣ

ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑΝ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΝ Β'

Εὐσεβέστατοι, κραταιότατοι, σεβασμιώτατοι καὶ ἀήττητοι Αὐτοκράτορες τῆς Ῥωσίας Αἰκατερίνη καὶ Παῦλε². Εὐμενέστατοι Ἄνγκτες, θερμότατοι ἡμῶν προστάται, ἡ δόξα τῶν ἀπανταχοῦ ὀρθοδόξων, ἡ ἐλπίς τῆς ἀναστάσεως τοῦ πεπτωκότος ἐλληνικοῦ ἔθνους, καὶ ἡ ἐν ταῖς ἀτελευτήταις δυστυχίαις ἡμῶν παρηγορία. Ὅπως τὸ πᾶν ὃ ἥλιος φωτίζει καὶ παρέχει τὴν ζωοφόρον θερμότητα τοῖς πᾶσιν ἐν τῷ κόσμῳ, οὕτω καὶ τὸ ἀήττητον καὶ ἱερὸν ὑμῶν κράτος ἐπιχέει πᾶσι τὰς φωτοβόλους ἀκτῖνας τῆς ἀτελευτήτου αὐτοκρατορικῆς ἡμῶν εὐδοκίας καὶ ἐλέους. Ἐχομεν μυρία παραδείγματα ἀρχαῖά τε καὶ νέα, ἐξ ὧν φαινότερον τοῦ ἡλίου ὑπ' αὐτῶν τῶν γεγονότων καταδείκνυται, ὅτι ἐπὶ πολλῶν ξένων καὶ ἑτεροδόξων δαψι-

¹ Τὸ περιεργότατον τοῦτο ἱστορικὸν ἔγγραφο, τὸ πρῶτον ἐλληνιστὶ δημοσιευόμενον, ἀρῶμαι ἐκ τῆς «Συλλογῆς τοῦ Ῥωσικοῦ Ἱστορικοῦ Συλλόγου» (Σμπόρνικ Ρούσκαβο Ἱστορίτζεσκαβο Ὀμπσεσθα), Πετρούπολις, 1868, τόμ. β', σελ. 284. Τὸ ἔγγραφο τοῦτο ἐδόθη πρὸς δημοσίευσιν τῷ ῤηθέντι συλλόγῳ ὑπὸ τοῦ πρίγκιπος Ν. Α. Ὀρλώφ, ἀπογόνου τοῦ διασήμε Γρηγ. Γ. Ὀρλώφ, ἐκ τῶν ἰδιαιτέρων οὐτινος ἔγγράφων παρέλαβεν ὁ ἀνωτέρω τὸ παρὸν.

² Υἱὸς τῆς Αἰκατερίνης τότε εἰσέτι διχόδοχος τοῦ ῤωσικοῦ θρόνου.

λῶς παρείχετο ἡ αὐτοκρατορικὴ ἀρωγὴ διὰ τῶν ἱερῶν ὑμῶν ὄπλων. Γινώσκωμεν ὅτι εἰμεθα ἀνικάνοι νὰ παραστῶμεν τῇ Ὑμετέρᾳ Μεγαλειότητι, ἐν ταῦτοις τὰ ἀνωτέρω παραδείγματα καὶ ὁ πόθος νὰ δείξωμεν τὴν μεγίστην ἐλπίδα ἡμῶν ἀνεξωπύρωσαν τὴν ἔμφυτον ἡμῶν προθυμίαν καὶ ἐνεφύσησαν τὴν τόλμην τοῦ θερμοῦ ἡμῶν ζήλου ν' ἀποταθῶμεν ἀπ' εὐθείας διὰ τῆς ταπεινῆς παρουσίας αἰτήσεώς μας ταῖς αὐτοκρατορικαῖς ὑμῶν μεγαλοδωραῖς, ἐξαιτούμενοι ὅπως ἡ δαφιλὴ ὑμῶν πρόνοια ἐπιβλέψη καὶ ἐπὶ τῶν δυστήνων ἀδελφῶν πλείον τῶν ξένων, καὶ παρέξῃ χεῖρα βοηθείας τοῖς ἀειδίοις καὶ πιστοῖς θεράποισιν ὑμῶν, καὶ τοῖς ὁμοδόξοις τὴν ἰσχυρὰν ὑμῶν προστασίαν τοσούτους ξένους πολλάκις καὶ ποικιλοτρόπως ἐκ τοῦ ὀλέθρου διασώσασαν· τόσον μᾶλλον νῦν, ὅτε ἐκ θετικῶν εἰδήσεων ὁ φθοροποιὸς ὄφις, ὁ καταστρέψας τὸ γένος ἡμῶν, ἤρξατο ἐκπέμπων τὸ θανατηφόρον δηλητήριο κυτοῦ, πρὸ πολλοῦ ἤδη καιροφυλακτῶν εὐνοϊκὴν περιστάσιν, καὶ κατὰ τοῦ ὑμετέρου κραταιοῦ ἰσχυροῦ καὶ ἱεροῦ κράτους. Ἡ ἔμφυτος πρὸς τὸν ὑμέτερον θρόνον βράχνη, ὑπακοὴ καὶ εὐλάβεια ἡμῶν κωλύουσιν ἡμᾶς νὰ μένωμεν ἔτι ἀπρακτοί, προτρέπουσι δὲ ἡμᾶς νὰ παραστῶμεν ἐνώπιον τῆς ὑμετέρας αὐτοκρατορικῆς καὶ πατρικῆς εὐσπλαχνίας καὶ ἀνακράζωμεν: «Διδάσκαλε τάχυνον! καθ' ὅτι καταστρεφόμεθα καὶ ἐναποθέτομεν τὰς ἐλπίδας ἡμῶν τῷ Πανοσιωτάτῳ Θεῷ ὅτι θέλομεν τύχη τῆς ἰσχυρᾶς καὶ εὐκαιροῦ προστασίας ὑμῶν σήμερον, ὅτε ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν εἰσέτι διατηροῦνται λείψανα δυνάμεων, ἅτινα, καὶ τοὶ οὐχὶ τόσον ἰσχυροί, ἀρκούσιν ὅμως νὰ καταστρέψωσιν ἐν παντὶ χρόνῳ τὴν κεφαλὴν τοῦ φθοροποιοῦ ὄφρος, ἀρκεῖ μόνον νὰ τύχωσιν ἰσχυρᾶς υποστηρίξεως. Ἀγγέλλομεν δὲ ὅτι ἡμεῖς οἱ ἐν τῇ ἀνεξαρτήτῳ Λακωνίᾳ αἰκοῦντες θερμοὶ θεράποντες καὶ ἀγωνισταὶ τῆς ὑμετέρας αὐτοκρατορίας οὐδέποτε εἶχομεν ὑποταχθῆ τῷ φθοροποιῷ θηρίῳ, ἀλλ' αἰετοτε ἀγωνιζόμεθα μετ' αὐτοῦ. Κατὰ ξηρὰν καὶ κατὰ θάλασσαν οὐχὶ ἄπαξ, τῇ ἀρωγῇ τοῦ Θεοῦ μόνου, ἀπηλείψαμεν τὴν τὸ δηλητήριο ἐκπέμπουσαν κεφαλὴν καὶ ἐγνωρίσαμεν ἐκ πείρας ὅτι ὅσῃ θρασύτητα κέκτηται κατὰ τῶν ἀποχωρούντων τόσον πλείονα φόβον ἐμποιοῦσιν αὐτῷ οἱ ἐπιπίπτοντες μετὰ τόλμης. Καὶ οὕτω ἀεννάως ἀγωνιζόμενοι μετὰ τοῦ θηρίου, ὡς οἱ ἐν τῇ καμίνῳ τρεῖς παῖδες καὶ ὁ Δαυιὴλ ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀγρίων λεόντων, διαβιοῦμεν ὑπὸ τοῦ Ὑψίστου μόνου υποστηριζόμενοι καὶ ἀνεξάρτητοι μέχρι σήμερον διαμένοντες. Τὸ ποσὸν τῆς ἰδίου ἡμῶν αἰετοτε ἐταίμου στρατιᾶς ὑπερβαίνει τὰς τεσσαράκοντα χιλιάδας, μὴ λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ἀνικάνων. Λιμένας εὐρεῖς ἔχομεν ἀρκετούς, οἵτινες οὐ-

δέποτε υπετάγησαν ξένη δύναμι. Ἀλλὰ τί σημαίνει ἡ ἀνεξαρτησία ἡμῶν ἀπέναντι τῆς γενικῆς τοῦ ὀρθόδοξου ἡμῶν γένους καταστροφῆς; Ἐν ἀπόσει τῆ Πελοποννήσῳ ἄνδρες ἱκανοὶ ν' ἀγωνισθῶσι λογίζονται ὑπὲρ τὰς ἑκατὸν χιλιάδας. Ἐκτὸς τούτου οἱ ἐν Ἑλλάδι οἰκοῦντες πέραν τῆς Πελοποννήσου ἐν αὐτῇ δὴ τῇ Θεσσαλίᾳ καὶ Χιμαρραῖ, ἔνθα ὑπάρχουσιν ὀρθόδοξοι πλείονες καὶ μαχιμώτεροι, εἰσὶν ἀρκετοί, δὲν ἀριθμοῦμεν δὲ καὶ τοὺς ἐν Θεσσαλίᾳ, Μακεδονίᾳ καὶ λοιπαῖς χώραις, ἔνθα οἱ ἄπιστοὶ ἔστω ὅτι ἐξισοῦνται τῷ ἀριθμῷ τῶν πιστῶν, ἐπιβεβαιοῦμεν ὅμως ὅτι ἅπαντες οὗτοι ὁμοφρονοῦσιν ἡμῖν, καὶ ὅτι ἅπαντες ἡμεῖς προτιθέμεθα καὶ εἴμεθα ἑτοιμοὶ νὰ χύσωμεν καὶ τὴν τελευταίαν ῥυτίδα τοῦ αἵματός μας, ὅπως προσενέγκωμεν ὑπηρεσίας τῷ εὐσεβεστάτῳ ὑμῶν κράτει καὶ ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν. Θεωροῦντες δὲ ἐπ' ἀνάγκης νὰ γνωστοποιήσωμεν τῇ ὑμετέρᾳ ἰσχυρᾷ καὶ ὀσίᾳ Μεγαλειότητι πᾶν τὸ (ἀφορῶν) τὰς τροφοδοσίας, τὴν εὐφροσίαν τῶν γαιῶν ἡμῶν καὶ τὰ λοιπὰ χρειώδη καὶ ἀναγκαιοῦντα ὑμῖν πράγματα, προσφέρομεν τὴν παροῦσαν αἴτησιν τοῖς ποσὶ τοῦ θεοφρουρήτου αὐτοκρατορικοῦ ὑμῶν θρόνου διὰ τοῦ πιστοῦ, ἐμπείρου καὶ θερμουργοῦ θεράποντος τῆς ὑμετέρας Μεγαλειότητος καὶ θερμῶς παρακαλοῦμεν τὴν ὑμετέραν Μεγαλειότητα εὐμενῶς νὰ δεχθῆ αὐτὴν καὶ ἀκροασθῆ πᾶν ὅ,τι περὶ ἡμῶν καὶ ἅπαντος τοῦ δυστήνου ἡμῶν γένους ὑποδείξῃ¹. Ἔτι καὶ ἔτι ἐξαιτούμεθα νὰ γίνετε σωτήρες καὶ λυτρωταὶ ἡμῶν ὡς νέα Ἑλένη καὶ νέος Κωνσταντῖνος ὑμεῖς ἡ Αἰκατερίνη καὶ ὁ Παῦλος. Ὁρμιζόμεθα διὰ τοῦ σεπτοῦ καὶ αἰδίου ὀνόματος τῆς Ἁγ. Τριάδος ὅτι ἡμεῖς καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν, μέχρι συντελείας τῶν κίωνων, ἀείποτε θέλομεν εἶσθαι εὐνοϊκοὶ καὶ πειθήνιοι ὑποτελεῖς ὑμῶν, ἑτοιμοὶ μετὰ πάσης προθυμίας καὶ πίστεως νὰ χύσωμεν τὸ αἷμα ἡμῶν τῇ διαταγῇ τῆς κραταιοτάτης καὶ ὀσιωτάτης ὑμετέρας Μεγαλειότητος καὶ τῶν κραταιῶν διαδόχων τοῦ ὑμετέρου θρόνου. Ἀσπαζόμενοι τὰ κράσπεδα τῶν αὐτοκρατορικῶν ὑμῶν ποδῶν ἐξαιτούμεθα καὶ ἱκετεύομεν ἐν δικαίοις ἅπαντες τὸν Κύριον

¹ Ὁ κομιστὴς τῆς αἰτήσεως ταύτης ὑπῆρξε προδήλως ὁ Παπάζογλου, καθ' ὅτι ὁ ἕτερος τῶν ὑπὸ τοῦ Ὁρλώφ σταλέντων πρακτικῶν Σαρρὸς ἐπέστρεψεν εἰς Ῥωσίαν πολὺ ἐνωρίτεραν, ἤτοι τὴν Μάϊον τοῦ 1765, ἐνῶ ἡ παροῦσα ἐγγραφή τέσσαρα ἔτη μεταγενεστέρως, ἤτοι ἕνα περίπου μῆνα πρὸ τῆς εἰς Πελοπόννησον ἀφίξεως τοῦ Ῥωσικοῦ στόλου. Κατὰ πᾶσαν δὲ πιθανότητα ἐγγραφή παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου, ὑπογραψάντων, δίκην ἀγέλης, τῶν δυστήνων ἡμῶν ἐκείνων ὁμογενῶν, βρυχαλισθέντων ὑπὸ τῶν μελιρρύτων ὑποσχέσεων τοῦ ἀνωτέρου Ῥώσου πράκτορος.

ἡμῶν Χριστόν¹, ὅπως δώσῃ ἡμῖν νίκας κατὰ πάντων τῶν πολεμίων ἡμῶν καὶ πάσαις δυνάμεσιν ἐπιποθοῦμεν τὴν πραγματοποίησιν τῶν πόθων καὶ σκοπῶν ἡμῶν. Δικτελοῦντες ἐς αἰεὶ καὶ αὐτὸν τὸν Θεὸν ἐπικκλούμενοι μάρτυρά ἡμῶν, ὑπογράφομεθα.

Τῷ 1769 ἔτει, Ἰανουαρίου ἡμέρα 6η.

Τῆς ὑμετέρας αἰδίου, κραταιοτάτης καὶ αὐτοκρατορικωτάτης Μεγαλειότητος ὑποτελεῖς δοῦλοι, πιστοὶ ὑπῆκοοι καὶ θερμοῦργοι ἀγωνισταί.

(τ. σ.) *Βοεβόδας Τζαρέτος Παλαιολόγος ἐν Λακεδαιμονίᾳ, Ἰωάννης Παλαιολόγος υἱὸς Δημητρίου Λακεδαιμόνων, Βοεβόδας Γεώργιος Παλαιολόγος ἐν Λακεδαιμονίᾳ, Βοεβόδας Παναγῆς Σαλουφᾶς ἐν Καλάμαις, Βοεβόδας Παῦλος Κάλκαρθος ἐν Μονεμβασίᾳ, Βοεβόδας Πέτρος Βρουλάκας, Βοεβόδας Τζαρέτος Κάλκαρθος, Βοεβόδας Θεόδωρος Τζορτζάκος, Βοεβόδας ἐν Μονεμβασίᾳ Γεώργιος Κάλκαρθος, Βοεβόδας Δημήτριος Κάλκαρθος,² Βοεβόδας Γεώργιος Μαυρομιχαλάκης, Βοεβόδας Ἰωάννης Καραβάτος. (τ. σ.) Βοεβόδας Νικόλαος Σκριμῆζης, Καπετὰν Μιχάλης Τρουπάκος, Καπετὰν Ἀθανάσιος Κουμουνδοῦρος, Καπετὰν Γεώργιος Γληγοράκης, Καπετὰν Πανάγος Χρηστενέκος, Καπετὰν Μαρώλης Καβαλερ.....³.*

Ἐν Αἰκατερινοσλάβῃ.

Κ. Π. Παλαιολόγος.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΝΑΥΑΡΧΟΥ ΠΑΥΛΟΥΤΣΟΥ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΥΔΡΑΙΟΥΣ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟΙΣ 1826 ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΩΝ
ΥΠΟ ΤΗΣ ΜΙΣΕΛΛΗΝΟΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ

ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΤΟΥΤΩΝ ΠΡΟΣ ΕΚΕΙΝΟΝ

Ἄπ' ἔξω τῶν Θερμιῶν τῇ 24/14 Ἰουλίου 1826.

«Κύριοι πρόκριτοι τῆς γῆσου Ἰδρας.

» Ὁ στρατηγὸς Μαρκέζος Παυλούτζης ἀρχηγὸς τοῦ Ναυτικοῦ καὶ τῶν ναυτικῶν δυνάμεων τῆς Καισαρβασιλικῆς ἀποστολικῆς αὐτοῦ

¹ Εἶναι περίεργον ὅτι τὸ κείμενον φέρει «Τζαριά Χριστά», ταυτέστι τὸν Τζάρων Χριστόν, τὸ ὁποῖον οὐδ' αὐτοὶ οἱ Ρῶσοι μεταχειρίζονταί ποτε. Προδύλως ὅμως ὁ συγγραφεὺς τῆς παρούσης, ποθῶν νὰ δώσῃ πλείοστέραν βαρύτητα τῷ ὀνόματι «Τζάρος», ἀποκαλεῖ καὶ αὐτὸν τὸν Χριστὸν Τζάρων.

² Ἡ τελευταία ὑπογραφή εἶναι ἔλωσ δυσανάγνωστος.